

102

K O N W E N C J A

o współpracy kulturalnej między Rzeczpospolitą Polską i Federacyjną Ludową Republiką Jugosławii.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
PREZYDENT KRAJOWEJ RADY NARODOWEJ
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu szesnastym marca tysiąc dziewięćset czterdziestego szóstego roku podpisana została w Warszawie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii konwencja o współpracy kulturalnej o następującym brzmieniu dosłownym:

K O N W E N C J A

o współpracy kulturalnej między Rzeczpospolitą Polską i Federacyjną Ludową Republiką Jugosławii.

Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony i Rząd Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii z drugiej strony

pragnąc zacieśnić i utrwalić stosunki przyjaźni między narodami Polski i Jugosławii przez wzajemne poznanie i adaptację swych wartości kulturalnych i

uważając, że najlepszym do tego celu prowadzącym środkiem jest ożywienie, ułatwienie i rozszerzenie bezpośrednich stosunków obywateli obu Państw w dziedzinie nauki, literatury, sztuki i wszelkich innych przejawów życia kulturalnego,

K O N V E N C I J A

o kulturalnej saradnji između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Republike Poljske.

Vlada Federativne Narodne Republike Jugoslavije s jedne strane i privremena vlada Narodnog Jedinstva Republike Poljske s druge strane

želeći da odnosi prijateljstva između naroda Jugoslavije i Poljske postanu što tenšnji i trajniji putem uzajamnog upoznavanja i usklađivanjem njihovih kulturnih dobara i

smatrajući da je najbolje sredstvo, koje vodi k tome cilju, oživljenje, olakšanje i širenje neposrednih odnosa između građana obe Države na polju nauke, književnosti, umetnosti i svih ostalih pojava kulturnog života,

postanowiły zawrzeć w tym celu Konwencję, dotyczącą współpracy kulturalnej i miały jako swych Pełnomocników:

Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej
Rzeczypospolitej Polskiej

LEONA KRUCZKOWSKIEGO, Podsekretarza
Stanu w Ministerstwie Kultury i Sztuki,

Rząd Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii

WŁADYSŁAWA RIBNIKARA, Przewodniczącego
Komitetu Kultury i Sztuki przy Rządzie
Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii,

którzy, po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł I.

W zakresie wzajemnych stosunków naukowych, literackich, artystycznych i kulturalnych — każda z Wysokich Umawiających się Stron będzie wobec obywateli i instytucji drugiej Wysokiej Umawiającej się Strony postępować z jak największą życzliwością i poparciem.

Artykuł II.

Gdy zaistnieją odpowiednie warunki techniczne i możliwości materialne, każda z Wysokich Umawiających się Stron utworzy na swym terytorium Instytut Naukowy, poświęcony wszechstronnemu badaniu życia i kultury drugiej Wysokiej Umawiającej się Strony.

Artykuł III.

Dla realizacji zadań wynikających z niniejszej Konwencji — Wysokie Umawiające się Strony utworzą polsko-jugosłowiańską Komisję Mieszaną, na którą złożą się:

a) w Polsce: po jednym przedstawicielu: przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Oświaty, Ministerstwa Kultury i Sztuki, Ministerstwa Informacji i Propagandy i Ambasady Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii w Warszawie,

b) w Jugosławii: po jednym przedstawicielu: przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Komitetu Kultury i Sztuki, Komitetu Szkolnictwa i Nauki i Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Belgradzie.

Komisji Mieszanej przewodniczą naprzemiennie Ambasadorowie obu Państw.

Artykuł IV.

Komisja przewidziana w artykule III będzie się składała z dwu Podkomisji — Warszawskiej i Belgradzkiej. W skład Podkomisji Warszawskiej

odłużyły su da u tom cilju sklope Konvenciju o kulturnoj saradnji i imenovale su kao svoje opunomoćenike:

Vlada Federativne Narodne Republike Jugoslavije

VLADISLAVA RIBNIKARA, predsednika Komiteta za kulturu i umetnost pri Vladi Federativne Narodne Republike Jugoslavije
Privremena Vlada Narodnog Jedinstva Republike Poljske

LEONA KRUCZKOWSKOG, pomoćnika Ministra kulture i umetnosti Republike Poljske, koji su se, pošto su izmenili svoja punomoćja za koja je nadjeno da su u dobrom i ispravnom obliku, siožili u sledecem:

Član I.

U okviru uzajamnih, naučnih, književnih, umetničkih i kulturnih odnosa — svaka od Visokih Strana Ugovornica obavezuje se da će prema gradjanima i ustanovama druge Visoke Strane Ugovornice postupati sa najvećom mogućom sklonosti i predusretljivosti.

Član II.

Svaka od Visokih Strana Ugovornica osnovaće na svojoj teritoriji, čim za to budu stvoreni povoljni tehnički uslovi i materijalne mogućnosti, Naučni institut koji će se baviti svestranim proučavanjem života i kulture naroda druge Visoke Strane Ugovornice.

Član III.

Za ostvarenje zadatka ove Konvencije — Visoke Strane Ugovornice osnovaće jugoslovensko-poljsku Mešovitu Komisiju koju će sastavljati:

a) u Jugoslaviji — po jedan predstavnik Ministarstva inostranih poslova, Komiteta za kulturu i umetnost, Komiteta za škole i nauke i Ambasador Republike Poljske u Beogradu i

b) u Poljskoj — po jedan predstavnik Ministarstva inostranih poslova, Ministarstva prosvete, Ministarstva za kulturu i umetnost, Ministarstva informacija i Ambasador Federativne Narodne Republike Jugoslavije u Varšavi.

Mešovitoj Komisiji predsedavaće naizmenično Ambasadori obeju Država.

Član IV.

Komisija predvidjena u čl. III biće sastavljena od dve Potkomisije — Beogradske i Varšavske. U sastav Beogradske Potkomisije ući će

wejdą przedstawiciele czterech wyżej wymienionych ministerstw polskich pod przewodnictwem Ambasadora Jugosławii w Warszawie, a w skład Podkomisji Belgradzkiej wejdą przedstawiciele odpowiednich ministerstw jugosłowiańskich pod przewodnictwem Ambasadora Polski w Belgradzie.

Podkomisje ułożą regulaminy prac. Wydatki Komisji Mieszanej ponoszą obie strony po połowie.

Każda Podkomisja może zapraszać do współpracy przedstawicieli instytucyj naukowych i kulturalnych oraz innych rzeczoznawców w charakterze doradców.

Artykuł V.

Do zadań Komisji Mieszanej należy w szczególności:

a) Tworzenie katedr profesorskich i lektoratów języka, literatury, historii, geografii, nauk technicznych i gospodarczych oraz innych przedmiotów, dotyczących znajomości drugiego Państwa; organizowanie wymiany badaczy, nauczycieli szkół wyższych i szkół innych stopni, działaczy oświatowych, uczniów, studentów i przedstawicieli innych zawodów; wzajemne popieranie studiów i fachowego kształcenia się na uczelniach wszelkich rodzajów oraz przyznawanie pomocy w formie stypendiów dla studiów i kształcenia się lub dla prac badawczych; tworzenie funduszy specjalnych, potrzebnych do wymienionych wyżej celów; popieranie współpracy stowarzyszeń młodzieży akademickiej.

b) Układanie porozumień regulujących (zgodnie z ustawodawstwem obu Stron) zagadnienia prawne związane ze wstępem na uczelnie oraz ze studiami, egzaminami i stopniami naukowymi.

c) Umożliwienie, na zasadzie wzajemności, pracownikom naukowym obu Stron pracy w naukowo-badawczych instytucjach drugiej Strony.

d) Organizowanie stałej wymiany publikacyj naukowych, literackich i artystycznych oraz popieranie stosunków między instytucjami naukowymi, bibliotekami publicznymi i zbiorami państwowymi tudzież innymi ośrodkami kultury narodowej obu Stron.

e) Popieranie akcji przekładów dzieł naukowych i literackich oraz piecza i nadzór nad właściwym ich dobozem i wartością.

f) Popieranie i ułatwianie wzajemnej wymiany i organizacji wystaw malarskich, graficznych, etnograficznych, fotografiki i innych, jak również produkcji muzycznych i choreograficznych, przedstawień teatralnych, wymiany filmów naukowych i artystycznych, płyt gramofonowych, audycji i retransmisji radiowych.

pretstawnici pomenutih jugoslovenskih ustanova pod pretsedništvom Ambasadora Poljske u Beogradu, a u sastav Varšavske Potkomisije ući će pretstavnici gore pomenutih poljskih Ministarstava pod pretsedništvom Ambasadora Jugoslavije u Varšavi.

Potkomisije će sastaviti pravilnike za rad. Troškove Mešovite Komisije snosiće svaka Strana za jednu polovinu.

Svaka Potkomisija može da pozove na saradnju pretstavnike naučnih i kulturnih ustanova, društava za kulturnu saradnju između Jugoslavije i Poljske, kao i sve druge stručnjake u svojstvu savetnika.

Član V.

Zadaci Mešovite Komisije su u pojednostima sledeći:

a) Osnivanje profesorskih katedri i lektorata jezika, književnosti, istorije, geografije, tehničkih i ekonomskih nauka i drugih predmeta koji se tiču upoznavanja druge Države; organizovanje izmene istraživača, nastavnika viših škola i škola drugih stepnjeva, prosvetnih radnika, učenika, studenata i pretstavnika drugih profesija; uzajamno potpomaganje studija i stručnog vaspitanja na školama svih vrsta i davanje pomoći u obliku stipendija za studije i vaspitanje ili za istraživačke radove; osnivanje specijalnih fondova potrebnih napred navedenim ciljevima; podupiranje saradnje akademske omladine.

b) Sklapanje sporazuma koji će regulisati (u skladu s zakonodavstvom obeju Strana) pravna pitanja u vezi sa stupanjem na univerzitetu kao i u vezi sa studijama, ispitima i naučnim stepenima.

c) Omogućavanje rada naučnim radnicima obeju strana u naučno-istraživačkim ustanovama, na osnovu reciprociteta.

d) Organizovanje stalnih razmena naučnih, književnih i umetničkih publikacija i podupiranje odnosa između naučnih ustanova, javnih biblioteka i državnih zbiraka, kao i ostalih središta narodne kulture obeju strana.

e) Podupiranje akcije prevoda naučnih i književnih dela kao i nadzor nad njihovim ispravnim izborom i vrednošću.

f) Podupiranje i olakšanje uzajamne razmene i organizacije slikarskih, grafičkih, fotografskih i drugih ozložaba, kao i muzičkih i koreografskih produkcija, pozorišnih pretstava, razmene naučnih i umetničkih filmova, gramofonskih ploča, audicija i retransmisija na radiu.

g) Organizowanie odczytów, kursów oraz wizyt wybitnych literatów, malarzy, muzyków i aktorów.

h) Organizowanie wycieczek krajoznawczych oraz imprez sportowych jak też ułatwianie zwiazkom zawodowym i organizacjom młodzieżowym pobytu odpoczynkowego i zdrowotnego w miejscowościach kuracyjnych i klimatycznych.

i) Utworzenie placówek oficjalnych agencji prasowych i radiowych obu Stron oraz organizowanie wycieczek dziennikarskich.

j) Opieka kulturalna nad obywatelami obu Państw, przebywającymi stale na terytorium drugiej Strony.

k) Przeciwdziałanie szkodliwym następstwom antysłowiańskiej propagandy niemieckiej.

l) Ułatwianie wzajemnych stosunków pomiędzy prasą obu Państw.

Artykuł VI.

Podkomisjom przysługuje prawo bezpośredniego porozumiewania się ze sobą we wszystkich sprawach wchodzących w zakres ich kompetencji.

Artykuł VII.

Konwencja niniejsza będzie ratyfikowana i dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Belgradzie możliwie jaknajprędzej, po czym będzie ona zarejestrowana w Sekretariacie Narodów Zjednoczonych.

Konwencja wejdzie w życie trzydziestego dnia licząc od daty wymiany dokumentów ratyfikacyjnych i będzie obowiązywała przez lat pięć. Jeżeli na sześć miesięcy przed upływem tego okresu pięcioletniego żadna z Wysokich Umawiających się Stron nie wypowie Konwencji, będzie ona uważana za przedłużoną na dalszy okres pięcioletni w drodze milczącego porozumienia i w ten sposób na następne okresy pięcioletnie.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszą Konwencję i wycisnęli na niej swe pieczęcie.

Sporządzono w Warszawie dnia 16 marca, tysiąc dziewięćset czterdziestego szóstego roku w języku polskim i serbsko-chorwackim, przy czym oba teksty uważa się za autentyczne.

ZA POLSKĘ

L. S. (—) *Leon Kruczkowski*

ZA JUGOSŁAWIĘ

L. S. (—) *Vladislav Ribnikar*

g) Organizovanje prodavanja, tečajeva i poseta istaknutih književnika, slikara, muzičara i glumaca.

h) Organizovanje ekskurzija u cilju upoznavanja krajeva, sportskih priredaba kao i olakšanje boravka u cilju odmora i zdravlja u lečilištima i banjama za Sindikate, omladinske organizacije i naučne i kulturne radnike.

i) Osnivanje pretstavništava agencija za štampu i radio obeju Strana i organizovanje novinarskih ekskurzija.

j) Kulturno staranje o građanima obeju Država koji stalno borave na teritoriji druge Strane.

h) Borba protiv štetnih posledica nemačke antislovenske propagande.

l) Olakšanje uzaljamnih odnosa između štampe Dobeju Država.

Član VI.

Potkomisije imaju pravo neposrednog međusobnog sporazumevanja po svim pitanjima u okviru njihovih kompetencija.

Član VII.

Ova Konvencija biće ratifikovana, a ratifikacione isprave izmjenjene u Beogradu po mogućnosti što pre, a potom biće registrovane u Sekretarijatu Ujedinjenih Nacija.

Konvencija stupa na snagu tridesetog dana računajući od dana izmene ratifikacionih isprava i obvezivaće pet godina. Ako šest mjeseci pre isteka ovog petogodišnjeg roka nijedna od Visokih Strana Ugovornica ne otkáže Konvenciju, smatraće se da je ona produžena za daljih pet godina putem prečutnog sporazuma, a istim načinom i na dalje petogodišnje rokove.

U dokaz toga spomenuti Opunomoćenici potpisali su ovu Konvenciju i udarili na njoj svoje pečate.

Radjeno u Varšavi dana šesnaestog marta hiljadu devet stotina četrdeset šeste godine na srpsko-hrvatskog i poljskom jeziku, s tim da se oba teksta smatraju autentičnim.

ZA POLJSKU

L. S. (—) *Leon Kruczkowski*

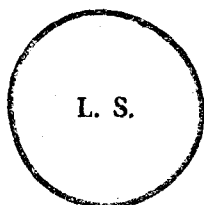
ZA JUGOSLAVIJU

L. S. (—) *Vladislav Ribnikar*

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją uznana ona została za słuszną, zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza się, że jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona oraz że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 20 maja 1946 roku.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(-) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów
(-) *Osóbka Morawski*

w/z Minister Spraw Zagranicznych:
(-) *Z. Modzelewski*